

25.0001029

Inkomende documenten Gemeente Sluis

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

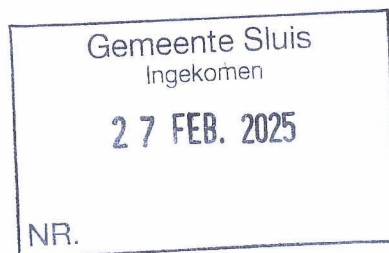
Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

Aan alle raadsleden

ons kenmerk : 250000959
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : Melissa van Houte - Neels
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : Randvoorwaarden en scenario's economische agenda
bijlage(n) : Een

Oostburg,

27 FEB 2025

Geachte raadsleden,

In de informatieve raad van 18 februari 2025 zijn aan u een drietal scenario's geschetst met betrekking tot de economische agenda.

Raadslid Keijmel heeft verzocht om deze scenario's te delen met uw gemeenteraad, deze vindt u in de bijlage van deze brief.

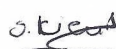
De scenario's die in de presentatie zijn geschetst, waren prikkelend en gebaseerd op uitersten. Op basis van de input die u heeft gegeven, maar ook onze stakeholders op 20 februari 2025, willen we deze comprimeren naar één of meerdere realistischere scenario's. In de besluitvormende raad van 22 mei 2025, willen we u vragen om hierin een keuze te maken, zodat de economische agenda uitgewerkt kan worden tot een beleidsstuk en een uitvoeringsagenda.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Als u input wilt leveren op basis van deze brief en bijlage, vragen wij u contact op te nemen met onze griffier.

Hoogachtend,

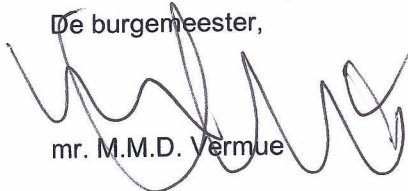
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue

Randvoorwaarden

Bereikbaarheid/mobiliteit

- Bereikbaarheid van Sluis en de verbinding met de omliggende regio heeft aandacht nodig;
- Naast fysieke bereikbaarheid kan ook digitale bereikbaarheid bijdragen aan het realiseren van onder andere een passend voorzieningenaanbod.

Voldoende arbeidspotentieel en wonen (net als elders in Nederland)

- Er is op dit moment een tekort aan beschikbare arbeidskrachten in alle sectoren. Dit komt enerzijds door de vergrijzing anderzijds door wegtrekken van jongeren uit de regio. De nu beschikbare vacatures kunnen misschien wel anders worden ingevuld. Is het mogelijk om een deel te digitaliseren, waardoor er meer geclusterd kan worden? En de vacature er anders uit komt te zien en de vacatures op een andere manier ingevuld kunnen worden;
- De arbeidsparticipatie is te laag. Ook hierin dient een kentering te komen. Stimuleer mensen om meer te gaan werken, bijvoorbeeld door gratis kinderopvang/voorschoolse opvang, beter aansluiting met school/opvang;
- Gemeente Sluis blijft zorg dragen voor de beschikbaarheid van de juiste woningen. Als wij jongeren/jonge gezinnen willen blijven aantrekken, zal het woningaanbod (en ook het voorzieningenaanbod) hierop afgestemd dienen te worden. Zorg voor een passende huisvesting voor arbeidsmigranten.

Behoud van leefbaarheid en voorzieningen

- Houdt het onderwijs op peil. Zorg dat er meer aansluiting komt, zodat basisschool, middelbare school en vervolgopleidingen op MBO-niveau in Zeeuws-Vlaanderen afgenomen kunnen worden. Betrek hierbij ook het bedrijfsleven;
- Toerisme blijft een belangrijke pijler. Mede door het toerisme is het voorzieningenpeil beter dan elders in Zeeland. We blijven inzetten op Waardevol Toerisme, waardoor het toerisme in balans blijft met de leefbaarheid in de kernen. (Het hoge voorzieningenniveau komt door het Toerisme, maar dit levert helaas geen profijt op voor onderwijs en zorg.);
- Er zijn bepaalde basisvoorzieningen benodigd, denk aan winkelaanbod, basisscholen en bepaalde zorgvoorzieningen. Stem dit af op de regio. Betrek Vlaanderen en overig Zeeuws-Vlaanderen voor een complementair voorzieningenaanbod;
- Sommige specialistische zorg kan in de gemeente Sluis of in Zeeuws-Vlaanderen niet (of minder) worden geboden. Kunnen onze buurgemeentes ons hierbij helpen of misschien zelfs wel faciliteren?

Netcongestie

Net zoals in de rest van het land is de capaciteit voor Sluis een uitdaging. Op dit moment heeft Sluis te maken met een tekort van elektriciteit, met een wachtrij voor nieuwe aansluitingen voor

grootverbruikers. Daardoor is het niet mogelijk om uit te breiden, of om binnen de gemeentegrenzen te verhuizen. Willen we dat de economie in Sluis gaat groeien, dan zal hier prioriteit aan gegeven moeten worden. We zouden dit bijvoorbeeld mee kunnen nemen in het compensatiepakket van de kernreactor, als deze in Zeeuws-Vlaanderen komt.

Samenwerking

Samenwerking met Rijk, Provincie, Gemeentes, ook richting Vlaanderen is essentieel. Maar ook samenwerking met bedrijfsleven en onderwijs.

(Beleids)stukken waar we rekening mee houden (deze lijst is niet gelimiteerd):

- Regionale Mobiliteitsstrategie, deze is in ontwikkeling en wordt op korte termijn verwacht
- Gemeentelijk mobiliteitsplan, wordt opgepakt
- Infrastructuur Zeeuws-Vlaanderen (Z8?)
- Nationale Programma's Vitale Regio's (NPVR)/Elke Regio Telt
- Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen / Zeeland
- Strategische Visie Zeeland 2050
- Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen
- Woonbeleid
- Bestemming Zeeland 2030
- Arbeidsmarkt Zeeland
- Campus Zeeland
- Ruimtelijk arrangement

Scenario 1: Een groen en toeristisch Sluis

Primaire Partners: lokale ondernemers

Het toerisme mag niet ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteiten. De wens is om het open landschap te koesteren en verstedelijking verder tegen te gaan. De focus komt te liggen op natuurontwikkeling en biologische landbouw die hand in hand gaat met het kwalitatief op orde brengen van het toerismeaanbod in Sluis. Vanwege de toenemende vergrijzing, wordt fysieke zorg een nog prominentere rol toegedicht. Een groene, rustige omgeving trekt natuurliefhebbers en rustzoekers, dus zeker ook ouderen. Ouderen dragen minder bij aan het arbeidspotentieel en aan het behoud van voorzieningen op het gebied van onderwijs en sport. Wel zorgen ze voor een grote toestroom op de zorg (positief: meer volume om zorgvoorzieningen overeind te houden / negatief: druk op de zorg neemt toe en daarmee de zorgkloof). Ook dragen (vermogende) ouderen (die willen wonen in een groen en/of waterrijke omgeving) in positieve zin bij aan de economie omdat ze vaak meer te besteden hebben dan jongeren.

Uitgangspunten

- We blijven voornamelijk een woongemeente met aan nadruk om een wonen in een groene ruimtelijk omgeving en/of aan het water, en alle sectoren die we hebben behouden we, maar dit doen we wel beter. We gaan steen voor steen, idee voor idee de bestaande sectoren verder op een degelijke manier uitbouwen en vergroenen;
- We laten zien aan de rest van Nederland, hoe wij omgaan met vergrijzing en omarmen de natuur. Dit lossen wij op door samenwerking aan te gaan met onze buurgemeentes/-landen;
- Zorg kunnen wij aanbieden als geen ander, wij zijn daarin gespecialiseerd. Door de klimaatontwikkeling kun je steeds langer genieten van het heerlijke weer. Wellness paviljoens verrijzen, met oog voor kwaliteit en maar vooral heel duurzaam. Niet alleen voor mensen, maar ook voor dieren. Vanwege de toenemende vergrijzing is er een toenemende vraag naar meer wellness op een betaalbaar niveau;
- We zetten in op lokale ondernemers. De bedrijventerreinen geven we dan ook alleen maar uit aan bestaande of nieuwe lokale of onderscheidende ondernemers. Groeien mag, als het maar duurzaam gebeurt en met veel kwaliteit;
- Gangbare landbouw blijft op een kleinere schaalgrootte, wel zal het aandeel van biologische landbouw gestaag toenemen en zal de focus meer op natuurbeheer komen te liggen;
- Detailhandel blijft bestaan, maar wellicht niet in de huidige vorm. De verwachting is dat het aanbod zal afnemen. We zoeken naar een oplossing voor een duurzamere binnenstad;
- We stimuleren ondernemers om verbinding met elkaar te zoeken en te zoeken ook met betrekking tot duurzame oplossingen. Zowel op de bedrijventerreinen als in de binnensteden als de dorpen. Energie is schaars, maar door middel van samenwerking op

te lossen. Windmolens, Energyhubs, zonneparken, ruimtelijke inpasbaarheid door groene corridors allemaal door en voor Sluisse ondernemers en inwoners;

- Door deze keuzes (verdunning en rust), worden het onderwijs en de zorg een steeds groter probleem. Er vestigen zich minder gezinnen hier. Vooral de ouderen willen zich vestigen in gemeente Sluis en die zorgen niet meer voor een nageslacht en daardoor komen er steeds minder arbeidskrachten voor het werk wat er is.

Consequenties voor dit scenario:

- Onderwijs wordt een steeds groter probleem. Door ontgroening zijn er steeds minder gezinnen en kinderen. Het is steeds moeilijker om het onderwijs op peil te houden;
- Hieraan gekoppeld is de kinderopvang. Ook dit wordt lastiger om dat in stand te houden;
- Detailhandel/horeca zal door minder inwoners onder druk komen te staan;
- Ouderen dragen minder bij aan het arbeidspotentieel en aan het behoud van voorzieningen op het gebied van onderwijs en sport;
- Niet voldoende arbeidskrachten voor het werk wat er is, jongeren en potentiële arbeidskrachten trekken weg;
- De fysieke zorg krijgt door de vergrijzing een prominentere rol dan nu, druk op de zorg neemt toe en daarmee de zorgkloof.

Scenario 2: Jong, duurzaam en innovatief Sluis

Primaire Partners: Verschillende universiteiten, (gemeente Schouwen-Duiveland)

Bij deze ontwikkelingsrichting zet Sluis in op verjonging en verduurzaming van de economie in combinatie met innovatie van de bestaande hoofdsectoren (zorg en landbouw) en de mogelijkheid om ruimte te bieden voor nieuwe innovatieve bedrijvigheid. De energieneutrale economie biedt volop ruimte voor jong professionals; om zowel (duurzaam) te ondernemen als om (duurzaam) te wonen. Ook trekt het jongeren aan die hun (hybride) werk elders combineren met de rust en weidsheid van het Sluisse landschap. Dit biedt het gewenste draagvlak voor de instandhouding van voorzieningen. Het zorgt voor een jonge, gezonde en toekomstbestendige economische basis die voor alle hoofdsectoren interessante perspectieven biedt. Daarnaast zorgt deze focus maakt dat de Sluisse economie minder afhankelijk is van (schaarse) arbeid. Tegelijkertijd biedt het aanknopingspunten om hoger opgeleiden te interesseren voor en te binden aan de regio. Sluis vormt hiermee een voorbeeld voor andere regio's die nog aan de vooravond staan van een vergrijzings- en ontgroeningsgolf (en bijbehorende arbeidsmarktproblematiek).

Uitgangspunten

- Bedrijventerreinen groeien. niet alleen met lokale ondernemers, maar ook met de grotere innovatiever/duurzamere spelers. Breder en regionaal economisch perspectief;
- Technologie, kom maar op! Wij zijn technologie, Sluis is technologie. Universiteiten zoeken met ons de samenwerking op dit gebied;
- We worden een kweekvijver, gaan de zilte teelten verder onderzoeken. We gaan een overeenkomst aan met Universiteit van Gent en Wageningen, en gaan living labs en field labs verder ontwikkelen, samen met gemeente Schouwen-Duiveland. Zij breiden hun labs uit naar ons grondgebied. Zeg je Zilte Teelten dan zeg je Sluis;
- Het voorzieningenpeil is volledig op orde. De samenwerking met de rest van Zeeuws-Vlaanderen, Vlaanderen, Nederland, wat zeg ik wereldwijd wordt gezocht. De sky is the limit;
- We staan open voor duurzame/innovatieve bedrijven die zich hier willen vestigen;
- We stimuleren duurzame woningen en maken hiervoor ruimte vrij;
- We zoeken actief de samenwerking met Rootzz en met de bedrijven. Wij zorgen voor een kweekvijver van personeel voor heel Zeeland;
- Detailhandel blijft uiteraard, ook daarvoor moet je in Sluis zijn én online. Door de toename van digitalisering kun je altijd winkelen 24/7! Wij spelen in op de veranderde behoefte van de mens. Bestellingen die online zijn gedaan, worden duurzaam thuis gebracht;
- Ook vrije tijd wordt niet vergeten. Door middel van een juiste balans (ook ruimtelijk gezien) is er voldoende rust en vrijheid op bepaalde plekken.

- Innovatie in de zorg maakt een vlucht; met robotica, domotica en (online) zorg op afstand zorgen we dat iedereen de zorg krijgt die hij of/zij nodig heeft, in de eigen woning. Online communities zorgen ervoor dat er geen eenzaamheid meer is.
- De vergrijzing wordt tegen gegaan door een grote aanwas van jonge, nieuwe, ondernemende inwoners.
- Door de arbeidsimpuls zijn er in alle sectoren voldoende werknemers.

Consequenties voor dit scenario:

- Fysieke zorg krijgt een minder prominentere rol dan nu. ;
- Het weidse karakter van de gemeente zal afnemen, we zetten in op technologie en innovatie wat impact zal hebben op het ruimtebeslag;
- (Gangbare) landbouw zal vanwege ruimtegebrek worden afgeschaald.

Scenario 3: Verbindend Sluis want wij zijn één van de Z8

Primaire partners: Provincie en Ministerie van INW (infrastructuur en water)

Onze strategische ligging tussen Zeebrugge, Vlissingen, North Sea Port -> Kanaalzone, zorgt ervoor dat wij een perfecte woon-, transport- en ondernemersgemeente zijn.

We zetten in op een goede infrastructurele verbinding met Terneuzen, Vlissingen en Vlaanderen (o.a. Zeebrugge), en op het verkeer welke gemeente Sluis passeert. Vanuit onze gemeente staan we in maximaal 30 minuten in Terneuzen, Vlissingen en Vlaanderen. En we vormen een belangrijke verkeersader vanaf Rotterdam via de Midden Zeelandroute richting Zeebrugge. Ook de verlenging van de dammenroute door het realiseren van een vast oeververbinding tussen Breskens en Vlissingen past binnen dit scenario in de toekomstvisie voor de lange termijn.

Uitgangspunten

- Wij vullen de (letterlijke) ruimte die we hebben tussen deze steden en langs de nieuwe transportader op met bouwgrond. Bouwgrond voor woningen, bedrijventerreinen, transport- en opslagfaciliteiten. Er is bouwgrond in overvloed. Deze worden gevuld met circulair gebouwde duurzame (vinex) huizen;
- De bedrijventerreinen blijven bestaan en breiden uit, maar de nadruk komt te liggen op transport. Met een verdubbeling van de inwoners, zijn er ook meer bewegingen;
- De voorzieningen blijven op peil, of worden misschien zelfs uitgebreid;
- De toeristen blijven welkom, maar er wordt niet meer gestuurd op toenemen van de toeristen, maar het meer verspreiden ervan;
- Scholen kunnen in leven blijven, want de arbeiders nemen hun gezinnen mee. Deze gezinnen houden de voorzieningen in stand;
- Groeikernen langs de snelweg;
- We lobbyen voor een betere infrastructuur voor vrachtverkeer en voor woon-/werkverkeer. Zowel over de weg als per spoor. Richting Kanaalzone, Vlaanderen/Zeebrugge en richting Vlissingen. Groei waar elders geen ruimte voor is, verwelkomen wij. Wij zijn doorstroom- en overloopgebied voor woningen en bedrijven. Groeien langs nieuwe verkeers- en transportaders;
- Mobiliteit en infrastructuur is belangrijk in dit scenario.

Consequenties voor dit scenario;

- Landschappelijke kwaliteit is ondergeschikt aan economische groei;
- Het toerisme wordt (daarmee) mogelijk minder belangrijk. We nemen dat voor lief.